

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: October/November-2022
Geography (Optional) Paper-I
CAR-1: Cartography-I

Day and Date: Saturday, 10/12/2022
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 If you look at the earth from a distance, you will see a blue color. Because on earth.....-% there is water.
 1) 29   2) 70   3) 71   4) 28
- 2 There are total.....latitudes with equator on earth.
 1) 80   2) 181   3) 360   4) 361
- 3 The distance between the two latitudes is ..... km.
 1) 109.04   2) 110.04   3) 111.04   4) 111.09
- 4 On ..... day, the sun is on the tropic of capricorn.
 1) 22 December   2) 22 January   3) 21 June   4) 21 March
- 5 The zero degree longitude goes from..... city.
 1) Berlin   2) Greenwich   3) Bristol   4) Cambridge
- 6 The ratio of the difference between any two points on the map and the difference between the two points on the actual ground is called .....
 1) Graphs   2) Map Scale   3) Map projection   4) map
- 7 ..... maps are used to show the area under different crops.
 1) Biological   2) Landscaping   3) Historical   4) Cultural
- 8 In 1767, the Indian Survey Department was established at.....
 1) Simla   2) Pune   3) Dehradun   4) Delhi
- 9 The total area of the earth is ---- crore sq. Km.
 1) 50   2) 51   3) 52   4) 53
- 10 Continents are the.....landforms
 1) Primary   2) Secondary   3) Third   4) All of above
- 11 Which of the following is not a map scale ?
 1) numerical scale   2) graphical scale   3) symbolic scale   4) verbal scale

- 12 Which of the following projections is suitable for world mapping ?
 1) Cone projection 2) Cylindrical projection 3) Middle projection 4) None of these
- 13 Which projection is suitable for representing the polar region?
 1) Cylindrical 2) zenithal 3) Conical 4) Mercator
- 14 Great circle means.....
 1) Longitude 2) Latitude 3) Equator 4) Pole
- 15 The National Geographical Society of India was established in.....
 1)1946 2) 1949 3)1953 4)1960

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Scope of Cartography .
 2 computer cartography .
 3 The shape of the earth .

- 4 Large Scale Maps .

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain that cartography is an interdisciplinary subject.
 2 Briefly explain the location and size of oceans in the world.
 3 Explain the types of graphical scale .
 4 Explain small scale maps .

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Define cartography and explain the importance of cartography .
 2 What is Globe? Write in detail the types and qualities and demerits of Globe.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
 2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 पृथ्वीकडे दूरून पाहिल्यास ती निळ्या रंगाची दिसते. कारण पृथ्वीवर .....% पाणी आहे.
 1) 29 2) 70 3) 71 4) 28
- 2 पृथ्वीवर विषुवत्तासह एकूण .....अक्षवृत्ते आहेत.
 1) 80 2) 181 3) 360 4) 361
- 3 दोन अक्षवृत्तातील अंतर .....कि.मी. असते.
 1) 109.04 2) 110.04 3) 111.04 4) 111.09

- 4 .....या दिवशी सूर्य मकरवृत्तावर असतो.
1) २२ डिसेंबर 2) २२ जानेवारी 3) 21 जून 4) 21 मार्च
- 5 मुळ रेखावृत्त .....शहरापासून जाते.
1) बर्लिन 2) ग्रीनिच 3) ब्रिस्टल 4) केंब्रीज
- 6 नकाशावरील कोणत्याही दोने बिंदूमधील अंतर आणि प्रत्यक्ष जमिनीवरील त्याच दोन ठिकाणांतील अंतर यांच्या गुणोत्तरास .....असे म्हणतात.
1) आलेख 2) नकाशा प्रमाण 3) नकाशा प्रक्षेपण 4) नकाशा
- 7 विविध पिकाखालील क्षेत्र दर्शविण्यासाठी .....नकाशाचा वापर करतात.
1) जीवशास्त्रीय 2) भूमिउपयोजन 3) ऐतिहासिक. 4) सांस्कृतिक
- 8 सन १७६७ मध्ये भारतीय सर्वेक्षण विभागाची स्थापना .....येथे झाली.
1) सिमला 2) पूणे 3) डेहराडून 4) दिल्ली
- 9 पृथ्वीचे एकूण क्षेत्रफळ .....कोटी चौ.कि.मी आहे.
1) 50 2) 51 3) 52 4) 53
- 10 भूखंडे ही .....स्वरूपाची भूमीस्वरूपे आहेत.
1) प्राथमिक 2) द्वितीय 3) तृतीय 4) वरीलपैकी सर्व
- 11 खालील पैकी कोणते नकाशा प्रमाण नाही ?
1) अंक प्रमाण 2) आलेखात्मक प्रमाण 3) सांकेतिक प्रमाण 4) शब्द प्रमाण
- 12 जगाचा नकाशा काढण्याकरिता खालीलपैकी कोणते प्रक्षेपण योग्य आहे.
1) शंकू प्रक्षेपण 2) दंडगोलीय प्रक्षेपण 3) खामध्य प्रक्षेपण 4) यापैकी नाही
- 13 ध्रुवीय प्रदेश दर्शविण्यासाठी कोणते प्रक्षेपण योग्य ठरते.
1) दंडगोल 2) खमध्य 3) शंकू 4) मार्केटर
- 14 बृहद्वृत्त कशाला म्हणतात?
1) रेखावृत्त 2) अक्षवृत्त 3) विषुववृत्त 4) ध्रुव
- 15 इ.स. ....मध्ये National Geographical Society of India ची स्थापना झाली.
1)1946 2) 1949 3)1953 4)1960

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 नकाशाशास्त्राची व्याप्ती.
- 2 संगणकीय नकाशाशास्त्र.
- 3 पृथ्वीचा आकार.
- 4 बृहत प्रमाणावरील नकाशे .

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 नकाशाशास्त्र एक आंतरविद्याशाखीय विषय स्पष्ट करा.
- 2 जगामधील महासागरांची स्थान व आकारमान थोडक्यात स्पष्ट करा.
- 3 रेषा प्रमाणाचे प्रकार स्पष्ट करा.

4 लघु प्रमाणावरील नकाशे स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 नकाशा शास्त्राची व्याख्या सांगून नकाशा शास्त्राचे महत्त्व स्पष्ट करा

2 पृथ्वीगोल म्हणजे काय? पृथ्वी गोलाचे प्रकार व गुण दोष सविस्तर लिहा.

*****

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: October/November-2022
Geography (Optional) Paper-I
CAR-1: Cartography-I

Day and Date: Saturday, 10/12/2022

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 पृथ्वीकडे दूरून पाहिल्यास ती निळ्या रंगाची दिसते. कारण पृथ्वीवर .....% पाणी आहे.

1) 29   2) 70   3) 71   4) 28

Option 3

2 पृथ्वीवर विषुवृत्तासह एकूण ..... अक्षवृत्ते आहेत.

1) 80   2) 181   3) 360   4) 361

Option 2

3 दोन अक्षवृत्तातील अंतर ..... कि.मी. असते.

1) 109.04   2) 110.04   3) 111.04   4) 111.09

Option 3

4 ..... या दिवशी सूर्य मकरवृत्तावर असतो.

1) २२ डिसेंबर   2) २२ जानेवारी   3) २१ जून   4) २१ मार्च

Option 1

5 मुळ रेखावृत्त ..... शहरापासून जाते.

1) बर्लिन   2) ग्रीनिच   3) ब्रिस्टल   4) केंब्रीज

Option 2

6 नकाशावरील कोणत्याही दोने बिंदूमधील अंतर आणि प्रत्यक्ष जमिनीवरील त्याच दोन ठिकाणांतील अंतर यांच्या गुणोत्तरास ..... असे म्हणतात.

1) आलेख   2) नकाशा प्रमाण   3) नकाशा प्रक्षेपण   4) नकाशा

Option 4

7 विविध पिकाखालील क्षेत्र दर्शविण्यासाठी ..... नकाशाचा वापर करतात.

1) जीवशास्त्रीय   2) भूमिउपयोजन   3) ऐतिहासिक.   4) सांस्कृतिक

Option 2

8 सन १७६७ मध्ये भारतीय सर्वेक्षण विभागाची स्थापना ..... येथे झाली.

1) सिमला   2) पूणे   3) डेहराडून   4) दिल्ली

Option 3

9 पृथ्वीचे एकूण क्षेत्रफळ .....कोटी चौ.कि.मी आहे.

- 1) 50 2) 51 3) 52 4) 53

Option 2

10 भूखंडे ही .....स्वरुपाची भूमीस्वरूपे आहेत.

- 1) प्राथमिक 2) द्वितीय 3) तृतीय 4) वरीलपैकी सर्व

Option 1

11 खालील पैकी कोणते नकाशा प्रमाण नाही ?

- 1) अंक प्रमाण 2) आलेखात्मक प्रमाण 3) सांकेतिक प्रमाण 4) शब्द प्रमाण

Option 3

12 जगाचा नकाशा काढण्याकरिता खालीलपैकी कोणते प्रक्षेपण योग्य आहे.

- 1) शंकू प्रक्षेपण 2) दंडगोलीय प्रक्षेपण 3) खामध्य प्रक्षेपण 4) यापैकी नाही

Option 2

13 ध्रुवीय प्रदेश दर्शविण्यासाठी कोणते प्रक्षेपण योग्य ठरते.

- 1) दंडगोल 2) खमध्य 3) शंकू 4) मार्केटर

Option 3

14 बृहद्वृत्त कशाला म्हणतात?

- 1) रेखावृत्त 2) अक्षवृत्त 3) विषुववृत्त 4) ध्रुव

Option 3

15 इ.स. ....मध्ये National Geographical Society of India ची स्थापना झाली.

- 1)1946 2) 1949 3)1953 4)1960

Option 1

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 नकाशाशास्त्राची व्याप्ती.

Ans:

2 संगणकीय नकाशाशास्त्र.

Ans:

3 पृथ्वीचा आकार.

Ans:

4 बृहत प्रमाणावरील नकाशे .

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 नकाशाशास्त्र एक आंतरविद्याशाखीय विषय स्पष्ट करा.

Ans:

2 जगामधील महासागरांची स्थान व आकारमान थोडक्यात स्पष्ट करा.

Ans:

3 रेषा प्रमाणाचे प्रकार स्पष्ट करा.

Ans:

4 लघु प्रमाणावरील नकाशे स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 नकाशा शास्त्राची व्याख्या सांगून नकाशा शास्त्राचे महत्त्व स्पष्ट करा

Ans:

2 पृथ्वीगोल म्हणजे काय? पृथ्वी गोलाचे प्रकार व गुण दोष सविस्तर लिहा.

Ans:

*****